

II

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2020/135

od 30. siječnja 2020.

o sklapanju Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 50. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke,

budući da:

- (1) Vijeće je 21. listopada 2019. donijelo Odluku (EU) 2019/1750 ⁽¹⁾ kojom se mijenja Odluka (EU) 2019/274 ⁽²⁾ u pogledu potpisivanja, u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum“).
- (2) Sporazum bi trebalo odobriti u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju.
- (3) Sva upućivanja na Uniju u ovoj Odluci trebalo bi tumačiti tako da uključuju Europsku zajednicu za atomsku energiju.
- (4) Na dan stupanja Sporazuma na snagu mandati svih članova institucija, tijela i agencija Unije koji su bili nominirani, imenovani ili izabrani zbog članstva Ujedinjene Kraljevine u Uniji automatski završavaju slijedom povlačenja.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (EU) 2019/1750 od 21. listopada 2019. o izmjeni Odluke (EU) 2019/274 o potpisivanju, u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 274I, 28.10.2019., str. 1.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (EU) 2019/274 od 11. siječnja 2019. o potpisivanju, u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 47, 19.2.2019., str. 1.).

- (5) Primjereno je utvrditi modalitete predstavljanja Unije u Zajedničkom odboru i posebnim odborima osnovanima na temelju Sporazuma. Kako je predviđeno člankom 17. stavkom 1. UEU-a, Komisija predstavlja Uniju i izražava stajališta Unije koja utvrdi Vijeće u skladu s Ugovorima. Vijeće izvršava svoje funkcije utvrđivanja politika i koordinacije kako je predviđeno člankom 16. stavkom 1. UEU-a tako što utvrđuje stajališta koja treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora i posebnih odbora. Osim toga, kada je Zajednički odbor pozvan donositi akte koji proizvode pravne učinke, stajališta koja treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 218. stavka 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Šest mjeseci prije nego što se članak 5. Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj uz Sporazum o povlačenju počne primjenjivati, preispitat će se modaliteti za sudjelovanje država članica na sastancima Zajedničkog odbora i posebnih odbora, uzimajući u obzir novu situaciju koja tako nastane.
- (6) Podsjeća se da je u zapisnik sa sastanka Europskog vijeća od 25. studenoga 2018. uneseno nekoliko izjava. U skladu s Izjavu u pogledu Sporazuma o povlačenju i Političke izjave, u slučajevima u kojima se stajalište Unije koje treba zauzeti u Zajedničkom odboru odnosi na produljenje prijelaznog razdoblja, Vijeće će postupati u skladu sa smjernicama Europskog vijeća, a pri donošenju svake odluke o produljenju prijelaznog razdoblja uzet će se u obzir je li Ujedinjena Kraljevina ispunila obveze na temelju Sporazuma, uključujući njegove protokole. U gore navedeni zapisnik sa sastanka Europskog vijeća unesene su još dvije izjave Europskog vijeća i Komisije: izjava o tumačenju članka 184. Sporazuma o povlačenju i izjava o teritorijalnom području primjene budućih sporazuma.
- (7) Kada Unija treba zauzeti stajalište u okviru Zajedničkog odbora, Vijeće i Komisija trebaju poštovati izjave iz zapisnika sa sastanka Europskog vijeća od 25. studenoga 2018.
- (8) Kako je predviđeno člankom 218. stavkom 10. UFEU-a, Europski se parlament odmah i u potpunosti izvješćuje, na temelju praktičnih modaliteta suradnje kojima mu se omogućuje da u potpunosti izvršava svoje ovlasti u skladu s Ugovorima.
- (9) Kad god se od Unije zahtijeva da postupi u skladu s odredbama Sporazuma, takvo postupanje treba biti u skladu s odredbama Ugovora, poštujući pritom ograničenja ovlasti dodijeljenih svakoj instituciji. Stoga je u nadležnosti Komisije da Ujedinjenoj Kraljevini dostavlja informacije ili obavijesti koje se zahtijevaju Sporazumom, osim ako se u Sporazumu upućuje na druge određene institucije, tijela, urede i agencije Unije, da se savjetuje s Ujedinjenom Kraljevinom o određenim pitanjima te da poziva predstavnike Ujedinjene Kraljevine da prisustvuju međunarodnim savjetovanjima ili pregovorima kao dio delegacije Unije. U nadležnosti Komisije je i da predstavlja Uniju pred arbitražnim vijećem ako se neki spor podnese na arbitražu u skladu s člankom 170. Sporazuma. U skladu s načelom lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a Komisija se treba prethodno posavjetovati s Vijećem, na primjer tako da mu dostavi osnovni sadržaj planiranih podnesaka Unije arbitražnom vijeću i tako da uzme u obzir komentare Vijeća. Zbog istog je razloga u nadležnosti Komisije da s Ujedinjenom Kraljevinom dogovori administrativne aranžmane kao što su oni iz članka 134. Sporazuma.
- (10) Komisija je u svojoj izjavi za zapisnik sa sastanka Vijeća od 29. siječnja 2018. navela da će nakon savjetovanja s Vijećem izdati smjernice za dosljednu primjenu članka 128. stavka 5. Sporazuma.
- (11) Na temelju članka 129. stavka 4. Sporazuma Ujedinjena Kraljevina tijekom prijelaznog razdoblja može pregovarati, potpisivati i ratificirati međunarodne sporazume koje je sklopila u svoje ime u područjima u kojima Unija ima isključivu nadležnost, pod uvjetom da ti sporazumi ne stupaju na snagu niti se primjenjuju tijekom prijelaznog razdoblja, osim ako Unija to odobri. Potrebno je utvrditi uvjete i postupak za davanje takvih odobrenja. S obzirom na političku važnost odluka o davanju takvih odobrenja, primjereno je Vijeću dodijeliti ovlast za donošenje takvih odobrenja putem provedbenih akata, na prijedlog Komisije.
- (12) U Sporazumu se u zasebnim protokolima razmatraju vrlo specifične situacije Irske/Sjeverne Irske, suverenih područja Ujedinjene Kraljevine na Cipru i Gibraltara. S obzirom na moguću potrebu da Irska, Republika Cipar odnosno Kraljevina Španjolska sklope bilateralne sporazume s Ujedinjenom Kraljevinom koji bi mogli biti potrebni za pravilno funkcioniranje aranžmana predviđenih u tim posebnim protokolima, potrebno je utvrditi uvjete i postupak za davanje odobrenja odgovarajućoj državi članici za pregovore o takvim bilateralnim sporazumima i njihovo sklapanje ako se odnose na područja u isključivoj nadležnosti Unije. S obzirom na političku važnost odluka o davanju takvih odobrenja, primjereno je Vijeću dodijeliti ovlast za donošenje takvih odobrenja putem provedbenih akata, na prijedlog Komisije.

- (13) U skladu s člankom 18. stavcima 1. i 4. Sporazuma države članice domaćini državljanima Ujedinjene Kraljevine, članovima njihovih obitelji i drugim osobama koje su obuhvaćene područjem primjene dijela drugog glave II. Sporazuma izdaju ispravu kojom se dokazuje njihov boravišni status u skladu sa Sporazumom. U skladu s člankom 26. Sporazuma država članica zaposlenja državljanima Ujedinjene Kraljevine koji na temelju Sporazuma imaju prava kao pogranični radnici izdaje ispravu kojom se potvrđuje njihov status pograničnog radnika na temelju Sporazuma. Kako bi se u Uniji osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu tih odredaba, s ciljem olakšavanja postupka priznavanja takvih isprava, posebno od strane tijela za nadzor granice, te s ciljem sprječavanja krivotvorenja uporabom naprednih sigurnosnih značajki, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje razdoblja valjanosti, formata takvih isprava i tehničkih specifikacija tih isprava, kao i za utvrđivanje zajedničke izjave koju isprave izdane na temelju članka 18. i 26. Sporazuma moraju sadržavati, to jest izjave u kojoj se navodi da su izdane u skladu sa Sporazumom. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. U tu svrhu Komisiji pomaže odbor osnovan člankom 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95 ⁽⁴⁾. Takvi provedbeni akti prema potrebi mogu uključivati odgovarajuće mjere za sprječavanje krivotvorenja takvih isprava. U tom bi slučaju one trebale biti dostupne samo tijelima koja države članice imenuju nadležnima za tiskanje i osobama koje za to propisno ovlasti država članica ili Komisija. Takvim provedbenim aktima ne bi se smjelo dovoditi u pitanje posebne aranžmane koje Irska na temelju Sporazuma može dogovoriti s Ujedinjenom Kraljevinom u vezi s kretanjem osoba u Zajedničkom prostoru putovanja.
- (14) U skladu s člankom 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju članak 50. UEU-a primjenjuje se na Europsku zajednicu za atomsku energiju.
- (15) Kako je predviđeno člankom 50. stavkom 4. UEU-a, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u raspravama Vijeća o ovoj Odluci ni u njezinu donošenju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju odobrava se u ime Unije i Europske zajednice za atomsku energiju.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Sva upućivanja na Uniju u ovoj Odluci tumače se tako da uključuju Europsku zajednicu za atomsku energiju.

Članak 2.

1. Komisija predstavlja Uniju u Zajedničkom odboru i posebnim odborima predviđenima člancima 164. i 165. Sporazuma te u svim ostalim posebnim odborima koji se mogu osnovati u skladu s člankom 164. stavkom 5. točkom (b) Sporazuma.

Država članica ili više njih mogu zatražiti da na nekom sastanku Zajedničkog odbora ili posebnog odbora u pratnji predstavnika Komisije, kao dio delegacije Unije, bude predstavnik te države članice ili tih država članica ako su određena pitanja koja će se razmatrati na tom sastanku od posebnog interesa za tu državu članicu ili te države članice. Posebno, Irska, Republika Cipar odnosno Kraljevina Španjolska mogu zatražiti da u pratnji predstavnika Komisije bude:

- (a) predstavnik Irske na sastancima Odbora za pitanja provedbe Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj u slučajevima u kojima su ta pitanja specifična za Irsku/Sjevernu Irsku;
- (b) predstavnik Republike Cipra na sastancima Odbora za pitanja provedbe Protokola o suverenim područjima na Cipru;
- (c) predstavnik Kraljevine Španjolske na sastancima Odbora za pitanja provedbe Protokola o Gibraltaru.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1.).

2. Kako bi Vijeće moglo u potpunosti izvršavati svoje funkcije utvrđivanja politika, koordinacije i odlučivanja u skladu s Ugovorima, osobito utvrđivanjem stajališta koja treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora i posebnih odbora, Komisija osigurava da Vijeće primi sve informacije i dokumente povezane sa svim sastancima Zajedničkog odbora, svim sastancima posebnih odbora ili svim aktima koji se trebaju donijeti pisanim postupkom dovoljno vremena prije tog sastanka ili primjene tog pisanog postupka.

Vijeće se također pravodobno obavješćuje o raspravama i ishodu sastanaka Zajedničkog odbora, sastanaka posebnih odbora i pisanog postupka te prima nacрте zapisnika i sve dokumente povezane s takvim sastancima ili postupkom.

3. Europskom parlamentu omogućuje se da u potpunosti izvršava svoje institucijske ovlasti tijekom cijelog procesa u skladu s Ugovorima.

4. Tijekom prvih pet godina nakon stupanja Sporazuma na snagu Komisija jedanput godišnje izvješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbi i primjeni Sporazuma, a posebno njegova dijela drugog.

Članak 3.

1. Vijeće može dati odobrenje Ujedinjenoj Kraljevini da u svoje ime izrazi suglasnost da bude obvezana međunarodnim sporazumom koji bi trebao stupiti na snagu ili se početi primjenjivati tijekom prijelaznog razdoblja, u području isključive nadležnosti Unije. Takvo se odobrenje može dati samo ako:

- (a) Ujedinjena Kraljevina iskaže poseban interes da dotični međunarodni sporazum stupi na snagu ili se počne primjenjivati već tijekom prijelaznog razdoblja;
- (b) dotični međunarodni sporazum u skladu je s pravom Unije koje se primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s člankom 127. Sporazuma te je u skladu s obvezama iz članka 129. stavka 1. Sporazuma; i
- (c) stupanjem na snagu ili primjenom dotičnog međunarodnog sporazuma tijekom prijelaznog razdoblja ne bi se ugrozilo ostvarenje nekog cilja vanjskog djelovanja Unije u dotičnom području niti bi se na neki drugi način štetno utjecalo na interese Unije.

2. Ako je to potrebno za osiguravanje sukladnosti s uvjetima iz stavka 1., davanje odobrenja u skladu sa stavkom 1. može se uvjetovati time da se u taj sporazum uvrsti ili da se iz njega ukloni neka odredba ili se može uvjetovati suspenzijom primjene neke odredbe tog sporazuma.

3. Ujedinjena Kraljevina obavješćuje Komisiju o svojoj namjeri da u svoje ime izrazi suglasnost da bude obvezana međunarodnim sporazumom koji bi trebao stupiti na snagu ili se početi primjenjivati tijekom prijelaznog razdoblja, u području isključive nadležnosti Unije. Komisija odmah obavješćuje Vijeće o svakoj obavijesti Ujedinjene Kraljevine o namjeri Ujedinjene Kraljevine da u svoje ime izrazi suglasnost da bude obvezana dotičnim međunarodnim sporazumom.

4. Vijeće donosi odluke iz stavka 1. putem provedbenih akata na prijedlog Komisije. Prijedlog Komisije obuhvaća ocjenu ispunjenosti uvjeta iz stavka 1. Ako informacije koje Ujedinjena Kraljevina dostavi ne budu dostatne za tu ocjenu, Komisija može zatražiti dodatne informacije.

5. Vijeće obavješćuje Europski parlament o svakoj odluci donesenoj na temelju stavka 1.

Članak 4.

1. Na opravdan zahtjev Irske, Republike Cipra odnosno Kraljevine Španjolske, Vijeće tim državama članicama može dati odobrenje za pregovore o bilateralnim sporazumima s Ujedinjenom Kraljevinom u područjima isključive nadležnosti Unije. Takvo se odobrenje može dati samo ako:

- (a) dotična država članica dostavi informacije kojima se dokazuje da je dotični sporazum potreban za pravilno funkcioniranje aranžmana utvrđenih u Protokolu o Irskoj/Sjevernoj Irskoj, Protokolu o suverenim područjima Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske na Cipru odnosno Protokolu o Gibraltaru te da je dotični sporazum u skladu s načelima i ciljevima Sporazuma;
- (b) na temelju informacija koje država članica dostavi čini se da je predviđeni sporazum u skladu s pravom Unije; i
- (c) predviđenim sporazumom ne bi se ugrozilo ostvarenje nekog cilja vanjskog djelovanja Unije u dotičnom području niti bi se na neki drugi način štetno utjecalo na interese Unije.

2. Ako je to potrebno za osiguravanje sukladnosti s uvjetima iz stavka 1., davanje odobrenja u skladu sa stavkom 1. može se uvjetovati time da se u taj sporazum uvrsti ili da se iz njega ukloni neka odredba ili se može uvjetovati suspenzijom primjene neke odredbe tog sporazuma.

3. Dotična država članica obavješćuje Komisiju da namjerava započeti pregovore s Ujedinjenom Kraljevinom. Komisija o tome odmah obavješćuje Vijeće. Dotična država članica Komisiji dostavlja sve informacije koje su potrebne da se ocijeni jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1.

4. Dotična država članica poziva Komisiju da pažljivo prati pregovore.

5. Prije potpisivanja bilateralnog sporazuma dotična država članica obavješćuje Komisiju o ishodu pregovora i dostavlja joj tekst budućeg sporazuma, a Komisija odmah o tome obavješćuje Vijeće. Dotična država članica može izraziti suglasnost da bude obvezana dotičnim bilateralnim sporazumom samo ako za to ima odobrenje Vijeća.

6. Vijeće donosi odluke iz stavaka 1. i 5. putem provedbenih akata na prijedlog Komisije.

Prijedlog Komisije obuhvaća ocjenu ispunjenosti uvjeta iz stavka 1. i navedenih u stavku 2. Ako informacije koje dotična država članica dostavi ne budu dostatne za tu ocjenu, Komisija može zatražiti dodatne informacije.

7. Nakon odobrenja Vijeća na temelju stavaka 1. i 5. dotična država članica obavješćuje Komisiju o stupanju na snagu dotičnog bilateralnog sporazuma te o svim naknadnim promjenama njegova statusa.

8. Vijeće obavješćuje Europski parlament o svim odlukama donesenima na temelju stavaka 1. i 5.

Članak 5.

Komisija putem provedbenih akata utvrđuje razdoblje valjanosti, format i sigurnosne značajke isprava koje države članice trebaju izdati na temelju članka 18. stavaka 1. i 4. te članka 26. Sporazuma, kao i zajedničku izjavu koju takve isprave trebaju sadržavati. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 6. ove Odluke.

Članak 6.

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan člankom 6. Uredbe (EZ) br. 1683/95 pri donošenju provedbenih akata iz članka 5. ove Odluke.

Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 7.

Predsjednik Vijeća u ime Unije šalje obavijest predviđenu člankom 185. Sporazuma.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. siječnja 2020.

Za Vijeće
Predsjednica
A. METELKO-ZGOMBIĆ
